Транскордонне виконання судових рішень

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Чому виконання визначає вибір суду

Судове рішення варте рівно стільки, скільки активів, щодо яких його можна примусово виконати. Нью-Йоркська конвенція дозволяє виконувати арбітражні рішення в 172 державах.[1] Саме таке охоплення — головна причина, з якої міжнародні сторони традиційно віддавали перевагу арбітражу перед судом. Тому успіх Сінгапурського міжнародного комерційного суду (SICC) залежить від того, чи можна виконати його рішення там, де боржники тримають свої активи. Сінгапур досягає цієї мети чотирма шляхами: через багатосторонню конвенцію, закон про взаємну реєстрацію рішень, двосторонні домовленості між судами та загальні правила кожної держави виконання.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Гаазька конвенція про угоди про вибір суду

Найважливіший інструмент — Гаазька конвенція про угоди про вибір суду від 30 червня 2005 року. Сінгапур підписав її 25 березня 2015 року, ратифікував 2 червня 2016 року і є зв'язаним нею з 1 жовтня 2016 року. У квітні 2016 року Парламент ухвалив Закон про угоди про вибір суду (Choice of Court Agreements Act), завдяки чому Сінгапур став першою державою, яка імплементувала Конвенцію окремим законом.[2] Якщо сторони уклали виключну угоду про вибір суду на користь сінгапурських судів, зокрема SICC, суди інших договірних держав мають визнати й виконати ухвалене рішення, хіба що застосовується одна з обмежених підстав для відмови за статтею 9.

Конвенція зобов'язує 39 договірних сторін, серед них Європейський Союз і його держави-члени, Велику Британію, Мексику, Чорногорію, Україну, Бахрейн (з 1 липня 2025 року) і Швейцарію (з 1 січня 2025 року). Китай і США її підписали, але не ратифікували.[3] На практиці це означає, що рішення SICC, ухвалене на підставі виключного застереження про юрисдикцію, можна виконати в Лондоні, Франкфурті, Парижі, Цюриху та Женеві за договірним режимом. Таке охоплення можуть запропонувати небагато інших азійських судів.

Сінгапур не приєднався до пізнішої Гаазької конвенції про судові рішення від 2 липня 2019 року. Вона набула чинності 1 вересня 2023 року і охоплює рішення, ухвалені без виключної угоди про вибір суду. До її учасників належать Європейський Союз, Україна, Уругвай, а з 1 липня 2025 року — Велика Британія.[4] Чи приєднається до неї Сінгапур, лишається одним із відкритих питань наступного десятиліття.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Реєстрація за REFJA

Головний закон про реєстрацію іноземних судових рішень у Сінгапурі — Закон про взаємне виконання іноземних судових рішень (Reciprocal Enforcement of Foreign Judgments Act, REFJA). Він важливий і для сінгапурських рішень за кордоном, бо ґрунтується на взаємності. Закон дозволяє реєструвати в Сінгапурі рішення з визначених країн без нового позову. Після реформи він охоплює судові мирові угоди, рішення на узгоджених умовах, грошові й негрошові рішення та проміжні накази.[5] Поширення на негрошові рішення запровадили поправки 2019 року. Старіший Закон про взаємне виконання судових рішень Співдружності (Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments Act) згодом скасували, а відповідні юрисдикції Співдружності перевели під режим REFJA.[6] Взаємність діє в обох напрямах. Держава, чиї рішення реєструють у Сінгапурі, з більшою ймовірністю надаватиме такий самий режим сінгапурським рішенням.

Меморандуми-настанови

Там, де не застосовується жоден договір чи закон, Верховний суд уклав з іноземними судами меморандуми-настанови (memoranda of guidance). Ці документи не є обов'язковими. Вони описують, як кожен суд розуміє власне право щодо виконання грошових рішень іншого суду, щоб кредитор знав, чого очікувати. Найраніший датований меморандум у переліку суду — укладений 2015 року із судами Дубайського міжнародного фінансового центру (DIFC). За ним ішли меморандуми з Міжнародним судом Катару 2017 року та з Верховним судом Бермудських островів 6 вересня 2017 року.[7] Найвагомішим став меморандум із Верховним народним судом Китаю, підписаний

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

31 серпня 2018 року. У ньому прямо зазначено, що він не має обов'язкової юридичної сили. Проте він дав кредиторам авторитетний опис умов, за яких китайські суди визнаватимуть і виконуватимуть сінгапурські грошові рішення в комерційних справах.[8]

Далі з'явилися меморандуми з М'янмою, Руандою і Бахрейном, а також із судами Глобального ринку Абу-Дабі (ADGM). Сінгапур також обмінявся листами з Комерційним судом Верховного суду штату Вікторія в Австралії. 16 вересня 2026 року на Конференції головних суддів Азії та Тихоокеанського регіону в Сеулі головний суддя Менон і голова Верховного суду Кореї Чо Хі Де (Jo Hee-de) підписали меморандум-настанову щодо грошових рішень, а також меморандум про взаєморозуміння щодо обміну інформацією про іноземне право.[9] У цій мережі простежується закономірність. Сінгапур вибудовує зв'язки для виконання рішень із фінансовими центрами Перської затоки, своїми головними азійськими торговельними партнерами та державами, де активні сінгапурські інвестори.

Шляхи загального та континентального права

Якщо жоден із цих інструментів не застосовується, сінгапурське рішення все одно можна виконати за загальним правом держави виконання. У юрисдикціях загального права кредитор зазвичай подає позов про стягнення боргу за рішенням, і в такому провадженні іноземний суд рідко переглядає справу по суті. У юрисдикціях континентального права кодекси зазвичай дозволяють виконання, якщо сінгапурський суд мав юрисдикцію, рішення є остаточним і ухваленим з дотриманням належної правової процедури, виконання не суперечить публічному порядку і існує взаємність.[10] Рішення Верховного

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

суду Сінгапуру вже виконували в такий спосіб у Китаї, Японії та В'єтнамі. Китайський суд у Нанкіні визнав рішення Високого суду Сінгапуру на підставі взаємності ще 2016 року.[11]

Для фінансового центру не менш важливий і зворотний напрям. Сінгапурські суди визнають іноземні грошові рішення за загальним правом, якщо іноземний суд мав юрисдикцію в міжнародному розумінні, а рішення є остаточним і безумовним по суті. Тож кредитор, який має рішення проти боржника з активами в сінгапурському банку чи сімейному офісі, може звернути стягнення на ці активи. Боржникові лишаються звичайні заперечення: шахрайство, публічний порядок і порушення природної справедливості. Фінансовий центр, який захищав би активи від правомірних іноземних рішень, швидко втратив би репутацію. Пов'язані питання кримінальної конфіскації та взаємної правової допомоги розглядає розділ H.V.

Примітки

1. UNCITRAL, таблиця статусу Нью-Йоркської конвенції (uncitral.un.org, дата звернення: листопад 2026 р.): 172 учасники, останній із них Тимор-Лешті (приєднання 17 січня 2023 року). ↩
2. Ministry of Law, медіареліз "Singapore ratifies Hague Convention on Choice of Court Agreements", 2 червня 2016 року (mlaw.gov.sg): підписано 25 березня 2015 року; ратифіковано 2 червня 2016 року; чинна для Сінгапуру з 1 жовтня 2016 року; Choice of Court Agreements Act ухвалено у квітні 2016 року; перша держава, що імплементувала Конвенцію окремим законом; рішення SICC мають визнавати й виконувати інші договірні держави. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

3. HCCH, “Status table: Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements”, hcch.net (дата звернення: листопад 2026 р.): 39 договірних сторін; Сінгапур підписав 25 березня 2015 року, ратифікував 2 червня 2016 року, чинна з 1 жовтня 2016 року; схвалення Європейським Союзом чинне з 1 жовтня 2015 року; Велика Британія — чинна з 1 жовтня 2015 року (приєднання 28 вересня 2020 року); Мексика; Чорногорія (1 серпня 2018 року); Україна (1 серпня 2023 року); Бахрейн (1 липня 2025 року); а також Албанія, Республіка Молдова, Північна Македонія та Монако; Швейцарія (приєднання 18 вересня 2024 року, чинна з 1 січня 2025 року); підписання Китаєм (12 вересня 2017 року) і США (19 січня 2009 року) без ратифікації. Щодо підстав для відмови за ст. 9: Singapore Courts, “Enforcement of SICC Judgments”, judiciary.gov.sg (останнє оновлення 13 січня 2025 року). ↩

4. HCCH, “Status table: Convention of 2 July 2019 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters”, hcch.net (дата звернення: листопад 2026 р.): загальне набрання чинності 1 вересня 2023 року; держави — члени ЄС і Україна з 1 вересня 2023 року, Уругвай з 1 жовтня 2024 року, Велика Британія з 1 липня 2025 року, Албанія і Чорногорія з 1 березня 2026 року, Андорра з 1 червня 2026 року; Сінгапур не значиться ні серед тих, що підписали, ні серед учасників. ↩

5. Singapore Courts, “Enforcement of SICC Judgments”, judiciary.gov.sg (останнє оновлення 13 січня 2025 року): Reciprocal Enforcement of Foreign Judgments Act передбачає взаємне визнання й виконання рішень, зокрема судових мирових угод, рішень на узгоджених умовах, грошових і негрошових рішень та проміжних наказів, з країн, на які поширюється закон. ↩

6. Щодо Reciprocal Enforcement of Foreign Judgments (Amendment) Act 2019 і скасування Reciprocal Enforcement of Commonwealth Judgments

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Act з 1 березня 2023 року див. медіарелізи Ministry of Law і Singapore Statutes Online. ↩

7. Singapore Courts, "Enforcement of Money Judgments", judiciary.gov.sg (дата звернення: листопад 2026 р.): меморандуми-настанови з Вищою судовою радою Бахрейну, Верховним судом Руанди, Верховним судом Союзу М'янма, Верховним народним судом КНР, Верховним судом Бермудських островів, Qatar International Court and Dispute Resolution Centre, судами ADGM і судами DIFC, а також обмін листами з Комерційним судом Верховного суду штату Вікторія; роки за назвами файлів документів (DIFC 2015, Катар 2017, Бермудські острови 6 вересня 2017 року, Бахрейн 8 травня 2023 року). ↩

8. Memorandum of Guidance between the Supreme People's Court of the People's Republic of China and the Supreme Court of Singapore on Recognition and Enforcement of Money Judgments in Commercial Cases, підписаний 31 серпня 2018 року Zhou Qiang і Sundaresh Menon (judiciary.gov.sg): ст. 1 (ст. 6–16 про сінгапурські рішення в Китаї, ст. 17–30 про китайські рішення в Сінгапурі; грошові рішення в комерційних справах); ст. 2 ("This memorandum has no binding legal effect"). ↩

9. Singapore Courts, медіареліз "Supreme Courts of Singapore and Korea sign new arrangements to support cross-border civil and commercial disputes", 16 вересня 2026 року (judiciary.gov.sg): меморандум-настанова щодо виконання грошових рішень і меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці в отриманні інформації про іноземне право, підписані в Сеулі під час 20-ї Конференції головних суддів Азії та Тихоокеанського регіону головним суддею Sundaresh Menon і головою Верховного суду Jo Hee-de. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

10. Singapore Courts, “Enforcement of SICC Judgments”, judiciary.gov.sg (останнє оновлення 13 січня 2025 року): у юрисдикціях загального права — позов про стягнення боргу за рішенням, де рішення SICC слугує доказом, а повторний розгляд по суті загалом малоймовірний; у юрисдикціях континентального права — типові умови: юрисдикція суду, що ухвалив рішення, остаточність, належна правова процедура, публічний порядок і взаємність; рішення Верховного суду виконано в Китаї, Японії та В’єтнамі. ↩
11. Визнання рішення Високого суду Сінгапуру Нанкінським проміжним народним судом у справі *Kolmar Group AG v Jiangsu Textile Industry (Group) Import & Export Co Ltd* (2016). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com